

A 1738/kultur

Fremlagt av Den sosialdemokratiske gruppen
Behandles i Utvalget for kunnskap og kultur i Norden

**Medlemsforslag
om folkehøgskoler i Norden****Forslag**

Den sosialdemokratiske gruppen foreslår at

Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd

å at utrede muligheten for å kunne etablere en Nordisk Folkehøgskole i alle nordiske land

Bakgrunn

Folkehøgskolene ble etablert på grunnlag av en pedagogisk filosofi utviklet av den danske pedagogen og teologen [Nikolai Frederik Severin Grundtvig](#). Grundtvig mente at læring ikke først og fremst skulle bestå av pugging og terping av teorier som hadde lite med elevenes hverdag å gjøre. Læring skulle utvikles gjennom det levende ord i samtale mellom elev og lærer, og i forelesninger der elevenes hverdagsliv stod i fokus. Rødding folkehøgskole, Danmark er Nordens eldste folkehøgskole.

Ideen bak, er at elevene skal kunne tilegne seg kunnskaper og ferdigheter som de har nytte av i sitt daglige liv. Grundtvig var også opptatt av at skole og utdanning måtte bli en rett for alle unge, uavhengig av foreldrenes status. Den første folkehøgskolen ble etablert i [Danmark](#) i 1844. Folkehøgskolebevegelsen var i utgangspunktet et nordisk fenomen, men det finnes nå folkehøgskoler eller tilsvarende skoler også i mange andre land.

Folkehøgskole er en eksamensfri [skole](#) der elevene bor i [internat](#) på skolen. I Norge finnes det 48 [frilynte folkehøgskoler](#) og 32 [kristne folkehøgskoler](#). Det er i dag stor oversøknad på disse skolene, som har blitt et populært alternativ for mange unge før de bestemmer seg for videre studier.

Folkehøgskolene varierer fra land til land, men de fleste institusjoner har følgende fellestrekk:

- En stor variasjon i fag
- Ingen slutteksamen
- Fokus på selvutvikling
- Pedagogisk frihet
- Lengden på kursene varierer fra noen få dager til årskurs som er på ni måneder

Det vil kanskje være naturlig at det lages en felles «mal» for de nordiske Folkehøgskolene, som godkjennes av Det nordiske Folkehøgskolerådet. Hvilken skole som skal tas opp som nordisk folkehøgskole avgjøres av Folkehøgskolerådet, men det bør avgrenses til en skole for hvert land.

Viktige fellesstrekk kan være:

- Fremme nordisk kultur og språk gjennom sang, musikk, film, litteratur, drama og dans m.m.
- Fremme nordiske tradisjoner gjennom, kunst, håndverk, mattradisjoner og arkitektur m.m.
- Fremme nordisk samarbeid gjennom friluftsliv, idrett, arrangement og reiseliv m.m.

På Røros i Sør-Trøndelag planlegges det nå ny folkehøgskole. Røros som er en Bergstad og står på UNESCOs liste over verdens kulturarv. De planlegger en ny Folkehøgskole med 120 elever, som skal ha oppstart allerede skoleåret 2019/2020.

Røros vil være et flott sted for en evt. ny Nordisk Folkehøgskole, med både flyplass og jernbane. På Røros bor det også mange samer, som har lange historiske og kulturelle tradisjoner. Da samisk kultur og historie også få en sentral plass i skolen.

Reykjavik, den 19. september 2017

Annette Lind (S)
Erkki Tuomioja (sd)
Eva Sonidsson (S)
Gunvor Eldegard (A)
Irene Johansen (A)
Johan Andersson (S)
Jorodd Asphjell (A)
Karen J. Klint (S)
Karin Gaardsted (S)
Kjell-Idar Juvik (A)
Kåre Simensen (A)
Lennart Axelsson (S)

Maarit Feldt-Ranta (sd)
Odd Omland (A)
Oddný Harðardóttir (A)
Orla Hav (S)
Peter Johnsson (S)
Phia Andersson (S)
Pyy Niemi (S)
Rikard Larsson (S)
Sonja Mandt (A)
Suzanne Svensson (S)
Tony Wikström (ÅSD)